

Valtiovarainministeriö
PL 28
00028 VALTIONEUVOSTO

Viite: Valtiovarainministeriön sähköposti 2.9.2013 ja sen liitetiedostona ollut valtiovarainministeriön kirje 2.9.2013 VM/1806/03.03.00/2013 sekä valtiovarainministeriön sähköpostilla 11.10.2013 lähettämät ohjeet

Asia: **KUNTARAKENNELAIN EDELLYTTÄMÄÄ SELVITYSTÄ KOSKEVA ILMOITUS**

Taivalkosken kunnan valtuusto käsitteli iltakoulussaan 28.10.2013 kuntarakennelain edellyttämän selvityksen tekemistä. Iltakoulussa tekemänsä linjauksen perusteella valtuusto päätti kokouksessaan 11.11.2013 §:ssä 79 vastata valtiovarainministeriölle kirjallisesti (ei webropol-vastauksena), että Taivalkosken kunta haluaa pysyä itsenäisenä kunta eikä näe tarvetta kuntarakennelaissa edellytetyn selvityksen tekemiseen. Perusteluina valtuusto totesi seuraavaa:

1. Pitkien etäisyyksien ja harvan asutuksen vuoksi kuntaliitoksella ei saavutettaisi palvelujen näkökulmasta sellaisia hyötyjä, että kuntien yhdistymistä olisi tarpeen selvittää palveluperusteella.
2. Taivalkosken kunnalla ei kuntarakennelain perusteella ole velvollisuutta tehdä selvitystä työpaikkaomavaraisuusperusteella eikä talousperusteella.
3. Taivalkosken, Kuusamon ja Posion sekä Pudasjärven kanssa tehtiin vuonna 2005 selvitys mahdollisesta kuntaliitoksesta. Selvityksessä ei tullut esille sellaisia hyötyjä, joiden perusteella olisi ollut tarkoituksenmukaista ryhtyä toteuttamaan kuntaliitosta. Tämän perusteella valtuusto päätti päätöksellään 27.3.2006 §:ssä 13, että tehtyjen kuntaliitosesiselvitysten perusteella Taivalkosken kunta jatkaa toistaiseksi itsenäisenä kuntana.

4. Lisäksi Taivalkosken kunta katsoo, että kuntauudistuksen keskeinen osio, sote-uudistus, sisältää liian paljon avoimia kysymyksiä ja on ongelmallinen muun muassa perustuslain näkökulmasta. Taivalkosken kunta katsoo, että tässä tilanteessa valtioneuvoston edellyttämää kuntarakennelain mukaista selvitystä on vaikeaa antaa.

TAIVALKOSKEN KUNNANHALLITUS

Jukka Mikkonen
kunnanjohtaja
puh. 050 593 9661

jukka.mikkonen@taivalkoski.fi

Onerva Heinilahti
kunnansihteeri
puh. 040 860 8951

onerva.heinilahti@taivalkoski.fi

LIITE

Taivalkosken kunnan valtuuston päätös 11.11.2013 § 79

TAIVALKOSKEN KUNTA

Kirkkotie 6

PL 25,93401 TAIVALKOSKI

taivalkoski.kunta@taivalkoski.fi

www.taivalkoski.fi

Danske Bank

Nordea

OP

FI44 8000 1400 8611 68

FI06 1111 3000 0326 62

FI35 5455 0710 0001 33

BIC

BIC

BIC

DABAFIHH

NDEAFIHH

OKOYFIHH

DnroHALL: 334 /2013

79 § KUNTARAKENNELAIN EDELLYTTÄMÄ SELVITYS

Khall 4.11.2013
386 §

Kuntien selvitysvelvollisuus

Kuntarakennelaki (28.6.2013/478) tuli voimaan 1.7.2013. Tällöin kuntajakolain nimi muutettiin kuntarakennelaiksi, ja lakiin lisättiin kuntarakenneuudistuksen toteuttamiseksi säännökset kuntien selvitysvelvollisuudesta, selvityisperusteista, selvitysalueen määräytymisestä ja niistä poikkeamisesta sekä kuntien yhdistymisen taloudellisesta tuesta.

Kuntarakennelain 4 b §:n mukaan kunnan tulee yhdessä muiden kuntien kanssa selvittää 4 §:ssä säädetyt kuntajaon muuttamisen edellytykset täyttävää kuntien yhdistymistä 4 c – 4 f §:ssä säädettyjen selvityisperusteiden mukaisesti. Valtiovarainministeriö lähetti sähköpostilla 2.9.2013 kunnan- ja kaupunginhallituksille asiaa koskevan, 2.9.2013 päivätyn kirjeen VM/1806/03.03.00/2013. Kirjeen mukaan kunnan tulee selvittää yhdessä muiden kuntien kanssa kuntajaon muuttamisen edellytykset täyttävän uuden kunnan muodostamista, jos yksikin laissa säädetyistä selvityisperusteista osoittaa selvityksen tarvetta. Selvityisperusteet ovat palveluperuste, työpaikkaomavaraisuus-, työssäkäynti- ja yhdyskuntarakenneperuste sekä talousperuste. Edelleen edellä mainitussa valtiovarainministeriön kirjeessä todetaan, että vaikka kunta ei täyttäisi mitään edellä mainituista perusteista, sen tulee osallistua yhdistymisselvitykseen, jollei muuten ole saavutettavissa selvityisperusteet täyttävää toiminnallista kokonaisuutta. Edelleen valtiovarainministeriön kirjeessä todetaan, että jos yhdistymisselvitysten ulkopuolelle on jäämässä kunta, joka muodostaisi toiminnallisen kokonaisuuden siihen rajoittuvan kunnan kanssa, on näiden kuntien selvitettävä yhdessä kuntien yhdistymistä tai ensiksi mainittu kunta on otettava mukaan selvitykseen, johon jälkimmäinen kunta osallistuu. Valtiovarainministeriön kirjeen mukaan säännöksen tarkoituksena on ehkäistä sitä, että selvityksistä jäisi ulkopuolelle kuntia, joita muut kunnat eivät halua mukaan esimerkiksi kunnan heikon taloudellisen tilanteen vuoksi.

Khall 4.11.2013
386 §

Selvityserusteet

Valtiovarainministeriön edellä mainitussa kirjeessä kerrotaan, että kuntarakennelain 4 c §:n mukaan alle 20 000 asukkaan kunnan on selvitettävä kuntien yhdistymistä *palveluserusteella*. Alle 20 000 asukkaan kunnan on yhdessä muiden kuntien kanssa selvitettävä yhdistymistä alueella, jossa on 1) palveluiden järjestämisen, rahoittamisen ja kehittämisen kannalta riittävä väestöpohja sekä kyky riittävään omaan palvelutuotantoon; 2) erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen kannalta vähintään noin 20 000 asukasta; sekä 3) perusopetuksen laadukkaan ja yhdenvertaisen järjestämisen kannalta alle yksivuotiaiden ikäluokkien koko vähintään noin 50.

Kuntarakennelain 4 d §:n mukaan kunnan tulee selvittää kuntien yhdistymistä, jos 1) kunnan työssäkäyvistä väestöstä alle 80 prosentilla on työpaikka kunnan alueella (*työpaikkaomavaraisuuseruste*); sekä 2) kunnan työssäkäyvistä väestöstä Tampereen, Turun, Oulun, Lahden, Jyväskylän tai Kuopion työssäkäyntialueella sijaitsevassa kunnassa vähintään 35 prosenttia ja muilla työssäkäyntialueilla sijaitsevissa kunnissa vähintään 25 prosenttia käy työssä työssäkäyntialueen keskuskunnan alueella (*työssäkäyntieruste*).

Kuntarakennelain 4 f §:n mukaan kunnan tulee selvittää kuntien yhdistymistä *talouserusteella*, jos kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut täyttävät vähintään yhden seuraavista edellytyksistä: 1) kunnan viimeisessä hyväksytyssä tilinpäätöksessä ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä alittuvat kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 63 a §:n mukaisen erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksenä olevat raja-arvot; 2) kunnan viimeisessä hyväksytyssä ja kahdes- ja sitä edeltävässä tilinpäätöksessä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 63 a §:n mukaisen erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksenä olevista kuudesta raja-arvosta täyttyy neljä; tai 3) kunnan viimeisessä hyväksytyssä tilinpäätöksessä taseen kertynyt alijäämä asukasta kohti on vähintään 500 euroa ja kahdessa sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä taseessa on kertynyttä alijäämää.

Khall 4.11.2013
386 §

Selvitysalueesta poikkeaminen

Valtiovarainministeriön edellä mainitussa kirjeessä kerrotaan, että jos kunta katsoo tarkoituksenmukaiseksi tehdä selvityksen muulla kuin selvityksiperusteiden osoittamalla alueella, sen tulee hakea valtiovarainministeriöltä poikkeusta selvitysalueesta. Selvitysalueesta poikkeamisen perusteena voi olla 1) kuntajaon kehittämisen tavoitteet ja kuntajaon muuttamisen edellytykset täyttävän vaihtoehdoisen toiminnallisen kokonaisuuden muodostuminen; 2) se, ettei toiminnallisen kokonaisuuden muodostaminen ole mahdollista erityisen harvan asutuksen vuoksi; 3) suomen- tai ruotsinkielisten asukkaiden kielellisten oikeuksien turvaaminen tai 4) saamelaisien kieltä ja kulttuuria koskevien oikeuksien turvaaminen.

Valtiovarainministeriön edellä mainitun kirjeen mukaan poikkeamisen edellytyksiä arvioidaan kaikkien poikkeamisperusteiden osalta suhteessa kunnan edellytyksiin vastata lakisääteisten palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta. Lisäksi poikkeamisen edellytyksiä arvioidaan vaihtoehdoisen toiminnallisen kokonaisuuden muodostumisen ja erityisen harvan asutuksen osalta myös alueen edun näkökulmasta. Siten selvitysalueesta ei voida poiketa, jos kuntien yhdistymistä koskevalle selvitykselle olisi kunnassa vahva tarve palvelujen järjestämisen näkökulmasta tai poikkeaminen estäisi muita kuntia muodostamasta toiminnallisen kokonaisuuden. Ministeriö voi myöntää poikkeuksen palvelujen edellyttämää väestöpohjaa koskevasta erityisperusteesta. Ennen poikkeamispäätöksen tekemistä ministeriön tulee neuvotella niiden kuntien kanssa, joita päätös koskisi. Työssäkäynti- ja yhdyskuntarakennepäätöksen osoittamasta selvitysalueesta voidaan poiketa ainoastaan ministeriön määräämän erityisen kuntajakoselvityksen perusteella.

Valtiovarainministeriön kirjeessä todetaan, että poikkeuksen hakemiselle ei ole määräaikaa, eli kunnat voivat hakea poikkeusta tarkoituksenmukaiseksi katsomassaan vaiheessa selvitystyötä.

Khall 4.11.2013
386 §

Selvitysalueista ilmoittaminen 30.11.2013 mennessä

Valtiovarainministeriön kirjeessä todetaan, että kuntarakennelain mukaan kuntien tulee ilmoittaa ministeriölle 30.11.2013 mennessä, minkä kunnan tai kuntien kanssa se selvittää kuntien yhdistymistä. Ilmoitus tehdään vastaamalla sähköiseen webropol-kyselyyn 30.11.2013 mennessä. Kunnan vastauksen tulee perustua kunnan- tai kaupunginvaltuuston päätökseen. Vastauksensa yhteydessä kunnat voivat ilmoittaa, jos ne aikovat hakea poikkeusta lain määrittelemästä selvitysalueesta laissa määritellyillä perusteilla. Poikkeusta haetaan erillisellä hakulomakkeella.

Selvitysavustus

Valtiovarainministeriön edellä mainitussa kirjeessä kerrotaan, että valtiovarainministeriö myöntää hakemuksesta avustusta kuntien yhdistymisselvityksistä aiheutuviin kustannuksiin. Avustuksen määrä voi olla korkeintaan 70 % selvityksen hyväksyttävistä arvonlisäverottomista kustannuksista, kuitenkin enintään 50 000 euroa selvitystä kohden. Avustuksen määrässä otetaan huomioon selvitysalueen ja selvityksen laajuus.

Valtiovarainministeriön kunnille ja kaupungeille 2.9.2013 lähettämä sähköpostiviesti ja sen liitetiedostona ollut valtiovarainministeriön kirje 2.9.2013 VM/1806/03.03.00/2013 lähetettiin kunnanhallituksen jäsenille ja valtuuston puheenjohtajistolle 28.10.2013 pidetyn valtuuston iltakoulun kutsun liitteenä.

Valtiovarainministeriö lähetti kunnille ja kaupungeille sähköpostilla 11.10.2013 ohjeet, millä tavalla kunnan tulee ilmoittaa selvitysalueesta koskevat tiedot valtiovarainministeriölle. Sähköpostiviestin mukaan kunnan tulee ilmoittaa selvitysalueesta koskevat tiedot vastaamalla webropol-kyselyyn, jota koskevat kysymykset olivat kyseisen sähköpostiviestin liitetiedostona. Sähköpostiviestissä todetaan, että kunnan tulee ilmoittaa selvitysalueestaan kuntarakennelain 4 h §:n mukaan 30.11.2013 mennessä. Edelleen sähköpostiviestissä todetaan, että koska määräpäivä on lauantai, saa ilmoituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen, eli viimeistään maanantaina 2.12.2013 klo 16.15 mennessä. Valtiovarainministeriön kyseinen sähköpostiviesti ja sen liitetiedostona ollut kysely lähetettiin kunnanhallituksen jäsenille ja valtuuston puheenjohtajistolle 28.10.2013 pidetyn valtuuston iltakoulun kutsun liitteenä.

Khall 4.11.2013
386 §

Valtiovarainministeriö lähetti kunnille ja kaupungeille sähköpostilla 23.10.2013 samana päivänä päivätyn kirjeen VM162:01/2011, joka koski kuntarakennelain mukaisten selvityserusteiden osoittamasta selvitysalueesta poikkeamisen hakemista. Valtiovarainministeriön sähköpostiviesti ja sen liitetiedostona ollut edellä mainittu kirje liitteineen on esityslistan liitteenä.

Taivalkoski, Kuusamo ja Posio teettivät vuonna 2005 kuntaliitoseselvityksen, jossa selvitettiin perusteita kuntien mahdolliselle yhdistymiselle. Selvitysmiehenä oli Jussi-Pekka Alanen. Lisäksi tehtiin selvitys, jossa selvitettiin perusteita Pudasjärven ja Taivalkosken kuntien mahdolliselle yhdistymiselle. Valtuusto käsitteli selvitykset iltakoulussaan 24.1.2006 ja linjasi, että Taivalkosken kunta jatkaa itsenäisenä kuntana ja syventää yhteistyötä naapurikuntien kanssa. Iltakoulun linjauksen mukaisesti valtuusto päätti kokouksessaan 27.3.2006 §:ssä 13, että tehtyjen kuntaliitoseselvitysten perusteella Taivalkosken kunta jatkaa toistaiseksi itsenäisenä kuntana.

Valtuusto käsitteli iltakoulussaan 28.10.2013 valtiovarainministeriölle annettavaa vastausta kuntarakennelain edellyttämän selvityksen tekemisestä. Iltakoulussa katsottiin yksimielisesti, että kuntarakennelain edellyttämää selvitystä ei lähdetä lainkaan tekemään. Tämän perusteella valtuusto linjasi, että kunnanhallitus valmistee asian itsenäisen Taivalkosken näkökulmasta.

Valmistelija kunnansihteeri Onerva Heinilahti, puhelin 040 860 8951.

Kunnanjohtajan esitys: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto päättää iltakoulussa 28.10.2013 tehdyn linjauksen perusteella vastata valtiovarainministeriölle kirjallisesti (ei webropol-vastauksena), että Taivalkosken kunta haluaa pysyä itsenäisenä kuntana eikä näe tarvetta kuntarakennelainsäädännön edellyttämän selvityksen tekemiseen. Perusteluina todetaan seuraavaa:

1. Pitkien etäisyyksien ja harvan asutuksen vuoksi kuntaliitoksella ei saavutettaisi palvelujen näkökulmasta sellaisia hyötyjä, että kuntien yhdistymistä olisi tarpeen selvittää palveluperusteella.

Khall 4.11.2013
386 §

2. Taivalkosken kunnalla ei kuntarakennelain perusteella ole velvollisuutta tehdä selvitystä työpaikkaomavaraisuusperusteella eikä talousperusteella.
3. Taivalkosken, Kuusamon ja Posion sekä Pudasjärven kanssa tehtiin vuonna 2005 selvitys mahdollisesta kuntaliitoksesta. Selvityksessä ei tullut esille sellaisia hyötyjä, joiden perusteella olisi ollut tarkoituksenmukaista ryhtyä toteuttamaan kuntaliitosta. Tämän perusteella valtuusto päätti päätöksellään 27.3.2006 §:ssä 13, että tehtyjen kuntaliitosesiselvitysten perusteella Taivalkosken kunta jatkaa toistaiseksi itsenäisenä kuntana.

Todettiin, että kunnanhallituksen 1. varapuheenjohtaja Heli Hietala ja valtuuston 2. varapuheenjohtaja Urpo Kortetjärvi saapuivat kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana kello 8.03.

Keskustelun aikana Tuomo Horsma esitti, että kunnanjohtajan esityksen lisäksi esitettäisiin valtuuston hyväksyttäväksi perusteluihin 4. kohta seuraavasti: *Lisäksi Taivalkosken kunta katsoo, että kuntauudistuksen keskeinen osio, sote-uudistus, sisältää liian paljon avoimia kysymyksiä ja on ongelmallinen muun muassa perustuslain näkökulmasta. Taivalkosken kunta katsoo, että tässä tilanteessa valtioneuvoston edellyttämää kuntarakennelain mukaisista selvitystä on vaikeaa antaa.*

Tuomo Horsman tekemää lisäesitystä kannattivat kunnanhallituksen puheenjohtaja Pekka Käsmä, kunnanhallituksen 1. varapuheenjohtaja Heli Hietala ja kunnanhallituksen jäsen Ahti Nevanpera.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi keskustelun aikana Tuomo Horsman tekemän lisäesityksen ja sen kannatukset. Tämän jälkeen puheenjohtaja tiedusteli, hyväksyykö kunnanhallitus yksimielisesti Tuomo Horsman tekemän lisäesityksen. Tällöin kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti Tuomo Horsman tekemän lisäesityksen.

Päätös: Puheenjohtaja totesi, että kunnanhallitus oli hyväksynyt yksimielisesti kunnanjohtajan esityksen lisättynä Tuomo Horsman esittämällä lisäyksellä.

Valt 79 §

Valtiovarainministeriön kunnille ja kaupungeille 2.9.2013 lähettämä sähköpostiviesti ja sen liitetiedostona ollut valtiovarainministeriön kirje 2.9.2013 VM/1806/03.03.00/2013 lähetettiin valtuutetuille ja kunnanhallituksen jäsenille 28.10.2013 pidetyn valtuuston iltakoulun kutsun liitteenä.

Valtiovarainministeriön kunnille ja kaupungeille sähköpostilla 11.10.2013 lähettämät ohjeet selvitysaluetta koskevien tietojen lähettämisestä valtiovarainministeriölle ja sähköpostin liitetiedostona ollut webropol-kysely lähetettiin valtuutetuille ja kunnanhallituksen jäsenille 28.10.2013 pidetyn valtuuston iltakoulun kutsun liitteenä.

Valtiovarainministeriö lähetti kunnille ja kaupungeille sähköpostilla 23.10.2013 samana päivänä päivätyn kirjeen VM162:01/2011, joka koski kuntarakennelain mukaisten selvityserusteiden osoittamasta selvitysalueesta poikkeamisen hakemista. Valtiovarainministeriön sähköpostiviesti ja sen liitetiedostona ollut edellä mainittu kirje liitteineen on esityslistan liitteenä.

Kunnanhallituksen esitys: Valtuusto päättää iltakoulussa 28.10.2013 tehdyn linjauksen perusteella vastata valtiovarainministeriölle kirjallisesti (ei webropol-vastauksena), että Taivalkosken kunta haluaa pysyä itsenäisenä kuntana eikä näe tarvetta kuntarakennelaissa edellytetyn selvityksen tekemiseen. Perusteina todetaan seuraavaa:

1. Pitkien etäisyyksien ja harvan asutuksen vuoksi kuntaliitoksella ei saavutettaisi palvelujen näkökulmasta sellaisia hyötyjä, että kuntien yhdistymistä olisi tarpeen selvittää palveluperusteella.
2. Taivalkosken kunnalla ei kuntarakennelain perusteella ole velvollisuutta tehdä selvitystä työpaikkaomavaraisuusperusteella eikä talousperusteella.
3. Taivalkosken, Kuusamon ja Posion sekä Pudasjärven kanssa tehtiin vuonna 2005 selvitys mahdollisesta kuntaliitoksesta. Selvityksessä ei tullut esille sellaisia hyötyjä, joiden perusteella olisi ollut tarkoituksenmukaista ryhtyä toteuttamaan kuntaliitosta. Tämän perusteella valtuusto päätti päätöksellään 27.3.2006 §:ssä 13, että tehtyjen kuntaliitosesiselvitysten perusteella Taivalkosken kunta jatkaa toistaiseksi itsenäisenä kuntana.

Valt 79 §

4. Lisäksi Taivalkosken kunta katsoo, että kuntauudistuksen keskeinen osio, sote-uudistus, sisältää liian paljon avoimia kysymyksiä ja on ongelmallinen muun muassa perustuslain näkökulmasta. Taivalkosken kunta katsoo, että tässä tilanteessa valtioneuvoston edellyttämää kuntarakennelain mukaista selvitystä on vaikeaa antaa.

Keskustelun aikana Keskustan valtuustoryhmän puheenjohtaja Hannu Ervasti kertoi, että Keskustan valtuustoryhmä kannattaa yksimielisesti kunnanhallituksen esitystä. SDP:n valtuustoryhmän puheenjohtaja Heli Hietala totesi SDP:n valtuustoryhmän hyväksyvän kunnanhallituksen esityksen. Perussuomalaisten valtuustoryhmän puheenjohtaja Raimo Puolakanaho kertoi Perussuomalaisten valtuustoryhmän hyväksyvän kunnanhallituksen esityksen. Kokoomuksen valtuutettu Juha Virkkunen totesi Kokoomuksen valtuustoryhmän (yksi valtuutettu) kannattavan kunnanhallituksen esitystä. Vasemmistoliiton valtuutettu Ville Taivalkoski totesi Vasemmistoliiton valtuustoryhmän (yksi valtuutettu) kannattavan kunnanhallituksen esitystä.

Edellä kerrotun perusteella kaikki valtuustoryhmät kannattivat kunnanhallituksen esitystä.

Päätös: Valtuusto hyväksyi yksimielisesti kunnanhallituksen esityksen.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta sekä edeltäpäin ilmoitettuna aikana 15.11.2013 yleisesti nähtävänä olleesta pöytäkirjasta otetun otteen oikeaksi todistaa

Taivalkoskella 22.11.2013

Virallisesti

Onerva Heinilahti
Kunnansihteeri/pöytäkirjanpitäjä

OTE:

Valtiovarainministeriö

MUUTOKSENHAKUKIELTO
Oikaisuvaatimus/Kunnallisvalitus

Muutoksenhakukielto ja
sen peruste

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 91 §:n nojalla ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muu peruste, mikä

Liitetään otteeseen/päätökseen